

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen

verschijnt eens in de veertien dagen

KOMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. G. Blom, Meerkerk; Ds. H. C. van der Ent, Dordrecht-Centrum; Ds. R. Kok, Soest, Ds. H. van Leeuwen, Driebergen; Ds. D. Slagboom, Katwijk aan Zee; Ds. M. C. Tanis, Sliedrecht-Centrum; Ds. M. Vlietstra, Bunschoten; A. Beukers, Alphen a.d. Rijn; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen a.d. Rijn.

REDAKTIE :

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13, 4231 BP Meerkerk. Telef. 01837-1357

ADMINISTRATIE :

Joh. van der Lee, Kwartelstraat 74 2406 EP Alphen aan den Rijn, telef. 01720 - 73814, postrek. 70.43.50, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het Pand” te Alphen aan den Rijn. Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar. Advertenties f 0,25 per mm. Bij kontrakt korting.

MEDITATIE

DE TROON DER GENADE (2)

Laat ons dan met vrijmoedigheid toegaan tot de troon der genade.....

Hebr. 4:16.

Gods troon is in en door Christus en Zijn borgwerk een troon der genade geworden voor een ieder, die tot die troon nadert in kleinheid, in het besef van eigen onwaardigheid.

In onze vorige meditatie over deze tekst hebben wij de nadruk gelegd op de woorden „troon” en „genade”. En in ons naderen tot de Heere in het gebed hebben wij beide te bedenken ! Zowel de troon als de genade. Zowel de afstand als de nabijheid. Zowel de heiligheid als de ontferming.

En nu zegt vers 16: Laat ons dan met vrijmoedigheid toegaan..... Met vrijmoedigheid ! Er staat in het Grieks een woord dat eigenlijk uit twee delen bestaat. Het ene houdt verband met „alles”, het andere met „spreken”.

„Vrijmoedigheid”. Het wil dus zeggen: alles spreken, alles zeggen aan God. Wat ligt hier een rijkdom in. Alles aan de Heere mogen zeggen ! Er is niets in ons leven dat voor God te gering, te klein, te onbeduidend zou zijn. We kunnen met zoveel dingen tobben. Met zoveel vragen rondlopen. Er kunnen zoveel onbegrepen dingen in ons leven zijn die ons met zorg vervullen. Waar een ander helemaal geen erg in heeft. Die een ander misschien ook helemaal niet belangrijk zou vinden. Maar ze kunnen ons bezwaren. Een doorn in het vlees ! Een lichaamslijden, een handicap, een moeilijk kind, niet begrepen worden door een ander..... en vul het maar aan !

Maar nu zegt Gods Woord, dat is God-Zelf: „Kom, kom met vrijmoedigheid tot de troon der genade. Aan de Heere moogt ge alles zeggen. Stort voor Hem uit Uw ganse hart ! God is een Toevlucht t' allen tijde ! Met vrijmoedigheid ! Alles spreken, alles zeggen aan God ! Het mag ! Wat groot ! Knielen, buigen voor de troon der genade. En dan alles uit-zeggen ! Het mag !

Het moet ook ! Alles zeggen aan God ! Niets achterhouden ! Niets verzwijgen ! Het masker af ! Niet mooi doen ! Niet vroom doen ! Door de knieën gaan: Ik beken o Heere, aan U, oprecht mijn zonden. Ik verberg geen kwaad, dat in mij wordt gevonden. Met vrijmoedigheid ! Open voor God. Ik leg mijn hart en wandel voor U bloot ! Ik wil niets daarvan verhehlen.

Met vrijmoedigheid ! Alles zeggen aan God ! Maar Heere, wie is de man, die op het nauwkeurigst kan, zijn dwalingen doorgronden. Doorgrond mij en ken mij, en zie, of er bij mij een schadelijke weg is en leid mij op de eeuwige !

Met vrijmoedigheid toegaan ! Het mag en het moet !

En wanneer wij met vrijmoedigheid toegaan tot de troon der genade, dan helpt God ons. Dat allereerst ! God gaat nooit onbewogen aan ons voorbij, zoals de priester en de leviet uit die bekende gelijkenis.

En God helpt ons met Zijn barmhartigheid en genade. Onze tekst gaat immers verder: Opdat wij barmhartigheid mogen verkrijgen, en genade vinden om geholpen te worden ter bekwaamere tijd.

Laat ons naderen met vrijmoedigheid tot de troon der genade..... om geholpen te worden ! Ja, God helpt ! God, Die helpt in nood, is in Sion groot !

Hij helpt met barmhartigheid en met genade. Er is niet veel verschil in betekenis tussen die twee woorden. Misschien zouden we het zo kunnen zeggen: De barmhartigheid is Gods helpende liefde en de genade is Gods reddende liefde.

Wanneer we met vrijmoedigheid al onze zorg, ons verdriet, onze moeilijkheden, onze levensraadsels aan de Heere zeggen, dan spreekt Hij in Zijn barmhartigheid: „Vrees niet, want Ik ben met U ! Wentel uw weg maar op Mij, en vertrouw op Mij; Ik zal het maken !” En wanneer wij met vrijmoedigheid al onze zonden aan God zeggen, ootmoedig, openhartig schuld belijden, dan spreekt de Heere in Zijn genade: „Vrees niet, Ik ben het, die uw overtredingen uitdelg als een nevel en Ik gedenk uwer zonden niet !” Barmhartig en genadig is de Heere. Schoon zwaar getergd !

En daarom: de Heere helpt ! Hij redt mij keer op keer ! Ja, de Heere helpt ! Maar dan: ter bekwaamere tijd ! Dat is niet altijd meteen !

Dat is niet op onze tijd ! Ter bekwaamere tijd ! Dat is: op het juiste ogenblik ! En dat bepalen niet wij. Dat bepaalt God !

Wij roepen misschien al zo lang tot God. We schreeuwen het misschien soms uit ! En we denken misschien: „Nu kan het niet meer !” En toch: God helpt ! Ter bekwaamere tijd ! Nooit te vroeg ! Ook nooit te laat !

„Ik heb lang de Heer” in mijne druk verwacht..... Maar: Hij heeft Zich tot mij gewend ! Ter bekwaamere tijd ! Hij zal haastiglijk recht doen Zijn uitverkorenen, die dag en nacht tot Hem roepen. Haastiglijk ! Ook al kan Hij hen lang laten wachten.

Dat moet ons geduld leren en volharding. Onze bronnen moeten uitdrogen, onze mogelijkheden afgesneden.

Opdat wij alleen op God onze hoop zouden leren stellen. Op God in Christus.

Want wij hebben geen hogepriester, die niet kan medelijden hebben met onze zwakheden, maar Die in alle dingen, gelijk als wij, is verzocht geweest, doch zonder zonde.

Laat ons dan met vrijmoedigheid toegaan tot de troon der genade ! Want: barmhartig is de Heer’ en zeer genadig ! Schoon zwaar getergd !

Vlietstra

Van de Redactie

1. Banden. We hebben verschillende verzamelingen van de jaargangen 11 tot en met 14 ter inbinding ontvangen. Er is nog gelegenheid voor toezending of inlevering op de ontmoetingsdag te Kampen. Ontbrekende nummers willen we, voorzover mogelijk, bijvoegen, maar dan moet wel vermeld worden, welke nummers er gemist worden.

2. School voor Dundas en Hamilton. We hebben kortgeleden een bedrag van f 4630,— aan het schoolbestuur te Dundas overgemaakt. Er was en is grote nood, vooral door de hoge vervoerskosten van de kinderen van en naar de school. Het deed ons daarom te meer goed van J. M. een bedrag van f 200,— te ontvangen, speciaal bestemd voor het vervoer van de kinderen. Daarbij ontvingen we ook van N. N. een bedrag van f 100,— voor de school. Voor alles hartelijk dank. Mochten er

Van de Administratie

Mochten wij de vorige maal (21 feb.) er melding van maken, dat wij een 10 tal nieuwe abonnees konden noteren, bij deze willen wij er gaarne aan toevoegen, dat wij via Ds. Blom 9 nieuwe abonnees mochten ontvangen wat ons erg verraste. Thans kunnen wij mededelen dat wij weer 4 nieuwe abonnees konden noteren, wat ons steeds tot blijdschap stemt, daar weer anderen moesten worden afgevoerd, hetzij door overlijden, of andere redenen. De betalingen voor 1980 blijven nog steeds aanhouden, en wij zien er naar uit, dat niemand achterblijft. Aan giften ontvingen wij extra f 4833,50, onze dank daarvoor.

Wie verrast ons een volgende maal ?

Adm. adres: Bewaar het Pand, Kwartelstraat 74, Alphen a/d Rijn, giro 704350.

Wie kan mij helpen aan het juiste adres van J.v.d.Berg, Schelpenhoek 36, Urk ?

v.d.L.

zijn, die onze rekening willen weten, nu die is 652422 ten name van Ds. G. Blom te Meerkerk.

Juist nog op tijd voor vermelding in dit nummer kunnen we verantwoorden een bedrag van f 753,17, gestort op de rekening 34.13.58.053 bij de Rabobank te Meerkerk. (Postrekening 129785). ten name van de Rehoboth school te Dundas en Hamilton, met vermelding: winteravondlezing Chr. Geref. kerk Maranatha Eben-Haëzer Urk t.b.v. Dundas-Hamilton. Het is niet de eerste keer, dat we uit Urk verrast werden. Het verheugde ons zeer. Hartelijk dank.

3. Afscheidsprek Ds. R. Kok. In het vorige nummer schreven we, dat Ds. Kok nog een afscheidsprek had kunnen schrijven en dat deze met een paar andere preken binnenkort in druk verschijnt. We wilden alvast bestellingen noteren. Die hebben we al gekregen, maar we willen er graag nog veel meer aannemen. Het kan telefonisch of schriftelijk. De prijs is ons nog niet bekend.

B.

Ontmoetingsdag te Kampen

D.V. op zaterdag 12 april a.s.

Zoals we al eerder meldden, kunnen we door verbouwing op bovengenoemde datum geen gebruik maken van het kerkgebouw van Sliedrecht-centrum. Daarom verheugt het ons thans te kunnen mededelen, dat we weer de beschikking hebben gekregen over het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Kampen. We zijn daar de kerkeraad van die gemeente dankbaar voor. Het kerkgebouw is, zoals velen al weten, gelegen aan de 2e Ebbingestraat en voor ons doel uitnemend geschikt.

Het programma luidt als volgt:

morgensamenkomst, aanvang 10.30 uur:

Opening: Ds. G. Blom te Meerkerk.

Spreker: Ds. M. Vlietstra te Bunschoten.

Sluiting: Ds. B. de Romph te Vlaarding-en.

PAUZE

Middagsamenkomst, aanvang 2 uur:

Opening: Ds. L. W. van der Mey te Middelharnis.

Spreker: Ds. H. C. van der Ent te Dordrecht-centrum.

Slotwoord: Ds. M. C. Tanis te Sliedrecht-centrum.

Er zal weer gezorgd worden voor koffie en frisdrank. We hopen dat velen deze ontmoetingsdag zullen bijwonen.

tingsdag zullen bezoeken en dat het weer een dag mag zijn van saamverbondenheid in de gunst des Heeren.

Tenslotte: er zal weer een boekentafel zijn. Het is gebleken, dat die in een behoefte voorziet. De laatste keer in Kampen zijn er vele boeken verkocht. U zult er wel op kunnen rekenen dat het boek van Ds. Van der Ent over Gideon er ook te koop zal zijn. Tot ziens, D.V., in Kampen.

B.

DE DORDTSE LEERREGELS Les 33

Hoofdstuk II Artikel 4.

„En deze dood is daarom van zo grote kracht en waardigheid, omdat de Persoon, Die die geleden heeft, niet alleen een waarachtig en volkomen heilig mens is, maar ook de eniggeboren Zoon van God, van eenzelfde, eeuwige en oneindig wezen met de Vader en de Heilige Geest, zodanig als onze Zaligmaker moest wezen. Daarenboven, omdat Zijn dood is vergezelschap geweest met het gevoel van de toorn Gods en van de vloek, die wij door onze zonden verdiend hadden”.

De grote kracht en waardigheid van Christus' offerande is vanwege Zijn **PERSOON** als Middelaar Gods en der mensen en wel, doordien Hij waarachtig en rechtvaardig mens is en tevens ook waarachtig God.

Dit artikel komt overeen met Zondag 6 van de Heidelbergse Katechismus. Deze Zondag behandelt de vragen, waarom Christus waarachtig en rechtvaardig mens moet zijn en waarom Hij tegelijk ook waarachtig God moet zijn. Dit zijn de noodzakelijke vereisten voor Zijn middelaarschap. Want door alleen zulk een Middelaar en Verlosser kon er verzoening aangebracht worden, berustend op volkomen genoegdoening aan Gods heilig recht. En wie was daartoe in staat? In staat, om de last van de eeuwige toorn Gods **WEG TE DRAGEN**?

Zo moest de Heere Jezus allereerst **WAAR-ACHTIG MENS** zijn, om voor de schuld Zijns volks te boeten.

Want God zoekt de schuld thuis bij degene, die haar gemaakt heeft. De menselijke natuur heeft gezondigd en de rechtvaardigheid Gods vorderde, dat zij moet betalen.

Om dus als Middelaar en Borg te kunnen optreden voor een schuldig volk, heeft Christus de **MENSELIJKE NATUUR** moeten aannemen. Hij moest immers „waarachtig mens” zijn. Dat is: een **echt** mens en wel om te kunnen **lijden** en **sterven**. En dat lijden en sterven moest volle werkelijkheid zijn en geen schijn. De oude Doceten leerden, dat Jezus een **schijn-lichaam** had aangenomen. Maar dan zou Zijn lijden en sterven **schijn** geweest zijn en geen volle werkelijkheden. Dus ook de verzoening en voldoening niet. Wanneer Gods Geest een zondaar komt te ontdekken, gaat hij de **WERKELIJKHEID** zien van zijn zondaar-zijn, van zijn zonde en schuld, van zijn ellende als zijnde zonder God en zonder hoop voor de toekomst.

Dan wordt zijn droefheid naar God, het bewenen van zijn zonde, het ootmoedig belijden voor Gods Aangezicht, het smeken om genade, volle werkelijkheid!

Maar niet minder ook het zien van een mogelijkheid van zalig-worden, door het bemoedigd en vertroost worden uit de beloften van het Evangelie. Ja, alle verdere geloofs werkzaamheden tot het kennen en verkrijgen van een Borg voor de schuld. Zie, dat worden zalige werkelijkheden. Kent u ze óók (lezer(es))?

Wel gaan deze werkzaamheden gepaard met bestrijdingen en aanvechtingen van de duivel, alsof alles slechts ingebeelde ontdekking is geweest en een ingebeeld geloof, enz.

Maar dan zal de Heere toch zulke bestreden en bevreesde zielen niet vergeten en niet aan zichzelf overgeven. De duivel zoekt bekomen wel tot wanhoop te brengen, doch dat doet de Heere nooit! Sprak de Heere Jezus niet in de gelijkenis van de weduwe en de onrechtvaardige rechter: „Zal God dan geen recht doen Zijn uitverkorenen, die dag en nacht tot Hem roepen, hoewel Hij lankmoedig is over hen?”

„Lankmoedig” heeft hier de betekenis van: vertoeven, wachten. 's Heeren bedoeling is, dat de bidder zal aanhouden. Dat zien we bij de Kananese vrouw. De Heere komt op Zijn tijd. En dat is verrassend. „Ik zeg u, dat Hij

hen haastelijk recht doen zal”. (Lukas 18). Rijk aan troost is het feit, dat Christus vlees en bloed heeft aangenomen uit de maagd Maria en dus **echt** mens is geworden, in volle werkelijkheid.

Zo kon Hij ook in de plaats treden voor Zijn volk om te lijden en te sterven en de verzoening te verwerven door voldoening! Ja, zo is Hij ingegaan in al de noden en behoeften van de Zijnen. Hij weet van alles af, van al hun zwakheden.

Dit beschrijft de apostel in het tweede hoofdstuk van zijn brief aan de Hebreërs: „Opdat Hij door de dood teniet doe zou degene, die het geweld des doods had, dat is de duivel”. (vs.14b). En in vers 17: „Waarom hij in alles den broederen gelijk moest worden, opdat Hij een barmhartig en getrouw Hogepriester zou zijn in de dingen, die bij God te doen waren, om de zonden des volks te verzoenen”. En: „Want in hetgeen Hijzelf verzocht zijnde, geleden heeft, kan Hij degenen die verzocht worden, te hulp komen”. (vs. 18)

De tweede vereiste tot uitvoering van Christus' middelaarswerk was, dat Hij **RECHTVAARDIG** mens moest zijn, dat is: **zonder zonde**. En dat was Christus. Hij kon getuigen: „Wie van ulieden overtuigt Mij van zonde?” Maar, hoe kon dit, daar Hij toch de menselijke natuur heeft aangenomen? Toch wel. Want Hij was niet uit Adam voortgekomen wat het vlees aangaat, doch uit Eva. Ware Christus uit Adam, dan had Hij deel gekregen aan de **ERFSCHULD** en **SMET** van Adam, gelijk wij. Zo zou Hij dus ook zonde gehad hebben. Maar dan kon Hij nooit de ware Middelaar zijn geweest en in de plaats van anderen betaald hebben. Christus heeft dan ook niet de **ZONDIGE** menselijke natuur aangenomen, maar de onpersoonlijke en verzwakte natuur. Daarin heeft Hij geleden en al Zijn middelaarswerk gedaan.

Welnu, als „rechtvaardig” mens, zijnde dus zonder zonde, kon Hij een volkomen gerechtigheid opbrengen voor God. Daarin heeft Hij de wet volkomen vervuld in al haar eisen en heeft Hij haar vloek gedragen, ja, voor eeuwig weggedragen en dat voor een vloekwaardig volk.

O, als de Heilige Geest dit ondoorgrondelijke heilgeheim verklaart in het ontdekte hart en dat doet inleven, dan wordt het voor zulk een hart een oorzaak van onuitsprekelijke bewondering en aanbidding! Want wie zou zulk een volkomen gerechtigheid kunnen opbrengen? Neen, dat volk leert er iets van: „Al is het, dat mij mijn conscientie aanklaagt, dat ik tegen al de geboden Gods zwaarlijk gezondigd en geen daarvan gehouden heb en nog steeds tot alle boosheid geneigd ben”.

En opdat Christus door Zijn **LIJDELIJKE GEHOORZAAMHEID** voor de zonde Zijns volks zou kunnen betalen en alzo van de eeuwige vloek der wet verlossen, moest hij **tót zonde** gemaakt worden. D.w.z. al de zonde, schuld en vloek van Zijn volk **OP ZICH** nemen en voor dezelve boeten, ja, die **uit boeten**. Vandaar, dat Mozes en Elia op de berg Horeb, de berg der verheerlijking, met Jezus spraken over „Zijn uitgang, die Hij te Jeruzalem zou volbrengen”. O, naar zijn eigen volkomen gerechtigheid als de Reine en Heilige voor God, kon Hij zo met Mozes en Elia terugkeren naar de hemel. Maar.....dan was Hij daar gekomen..... **zonder** Zijn volk! En dan zouden al de gezaligden hun kronen moeten teruggeven hebben.

Maar neen! Hij heeft vrijwillig, uit eeuwige liefde tot Zijn Vader en tot de gegevenen Zijns Vaders, die uitgang volbracht en hen van de last van de eeuwige toorn Gods bevrijd.

Maar, hoe kon Christus in die korte tijd van Zijn leven op aarde van die **EEUWIGE** toorn Gods Zijn volk verlossen?

Zie, deze vraag brengt ons tot de **DERDE** vereiste aangaande de volbrenging van Zijn Middelaarswerk, namelijk, dat Hij **TEGELIJK OOK waarachtig God** moest zijn.

Wij behoeven geen bewijspplaatsen op te noemen voor de waarachtige Godheid van de Heere Jezus. Deze zijn duidelijk beschreven in Gods Woord en op grond van dit Woord in onze belijdenis-geschriften aangewezen.

Ook in de **GODDELIJKE** namen, die de Middelaar draagt; in de Goddelijke **WERKEN** die Hij deed, zoals de Scheppingen en herschepping; in de Goddelijke **EIGENSCHAPPEN** die Hij bezit en in de Goddelijke **EER**, die hij ontvangt, hebben we de duidelijke bewijzen voor Zijn Godheid.

Waarin lag nu de grote en oneindige kracht en waardigheid van Christus' dood en offerande? Wel, omdat de **PERSOON**, Die geleden heeft en gestorven is, ook **WAAR-ACHTIG GOD** was. Daarom kon Hij de eeuwige straf ten volle **uitdragen** in korte tijd van Zijn leven op aarde als Middelaar en Borg.

Zo kon Christus ook Zijn volk van de eeuwige straf **bevrijden**.

Maar ook heeft Christus aan Zijn offerande als waarachtig God een eeuwige **waardig** kunnen toebrengen.

Wij moeten als schuldige zondaren de eeuwige straf dragen (en dat doen de verlorenen in de hel reeds), maar wij en zij kunnen die nooit.....**weg**-dragen, helemaal **uit-boeten**, zodat er een **EINDE** is gekomen van het straffijden. Maar dit kan voor ons, mensen, **niet**! Want aan de eeuwigheid komt immers nooit een eind.

Daarom mocht het ons wel tot ernstig zelf-onderzoek brengen, hoe wij tegenover deze hoogst ernstige zaak staan.

De Heere binde de hoge noodzakelijkheid op ons hart, om hiër, nu we nog zijn in het heden der genade, ontkoming te zoeken en die eeuwige straf nog te mogen ontgaan, tot God bekeerd en met Hem verzoend te worden! Het is nog niet te laat en het kan nog. Niet van onze kant, maar door het toepassende werk van Christus, door Zijn Woord en Geest. O, smee hierom en rusten we niet, voor we deel hebben gekregen aan die enige en volkomen Middelaar, aan Zijn volkomen offerande.

Tenslotte, volk des Heeren, zouden we u willen voorleggen de vraag: en wat troost moogt gij scheppen uit dit zo belangrijke en schone artikel van onze „D. Leerregels”? Wel, wat hebt u een rijke, algenoegzame, dierbare en allergepaste Middelaar, Borg en Koning!

Is Hij niet eeuwig waardig om gevreesd, gediend en geëerd te worden?

Hebt u er ook zin in gekregen, lezer(es)?

Dr.

v.L.

POLIO

Afwachten of afweren?

4

Is wat de hoogleraren Douma en Velema schrijven overtuigend? Moeten we op grond van hun boek zeggen: bezwaarden, u hebt ongelijk, er is niets tegen en alles voor om tot vaccinatie over te gaan? Moeten we nog verder gaan en stellen, dat het naar Gods Woord plicht is om de inenting als een zegen te zien en daarvan gebruik te maken?

We willen op de voorgrond stellen, dat de schrijvers op rustige wijze argumenteren en daarbij de Schrift willen laten spreken. We willen ook erkennen, dat zij oog hebben voor de eerlijkheid van hen, die over vaccinatie anders denken dan zij. Zij schrijven b.v. op blz. 105: „Wij hebben respect voor ieder die in vertrouwen op God van bepaalde maatregelen wil afzien. Wij herinneren aan Ezra, die zich schaamde om een militair geleide van de koning te vragen. De taal van een gelovige is: Ik vertrouw mijn leven aan God toe. Ik ben in zijn hand. Ik wacht af wat mij uit Zijn hand toekomt.” En verder op diezelfde blz.: „Wij respecteren ieder die vanuit zijn vertrouwen op God van bepaalde middelen wil afzien.”

Uit het verdere betoog blijkt echter, dat de schrijvers het daarbij niet laten, maar het onjuiste van deze houding willen aantonen. Het komt ons voor, dat de schrijvers zich niet of niet voldoende kunnen verplaatsen in de zielsgesteldheid van hen, die werkelijk in het geloof handelen als zij zich tegen vaccinatie verzetten. Dat geldt niet alleen de vaccinatie, maar b.v. ook de verzekering tegen de kosten van ziekenhuis-verpleging.

Het is menselijk gezien veel gemakkelijker met de massa mee te doen, want dan heeft men een bepaalde zekerheid dat men gevrijwaard is tegen allerlei onheilen, dan het met de Heere te wagen en zijn verwachting (iets anders dan afwachten) alleen op Hem te stellen en de uitkomst aan de Heere over te laten. Dat kan alleen op een rechte wijze geschieden door een kind des Heeren in de vreze des Heeren.

Met het oog daarop is het te betreuren, dat de schrijvers niet meer aandacht hebben besteed aan het artikel van Drs. A. Vergunst in De Saambinder, dat we indertijd voor een groot gedeelte in ons blad hebben opgenomen. Drs. Vergunst kwam in eigen gezin met

de polio in aanraking en spreekt dus uit de praktijk.

Er zijn meer mensen, die onder allerlei omstandigheden met hun noden bij de Heere mogen komen en met Hem niet beschaamd uitkomen. We willen een paar voorbeelden noemen.

Met de polio-explosie in Staphorst was er een grootmoeder, die kinderen en kleinkinderen in die gemeente had wonen. De nood van haar kleinkinderen bond haar aan de troon der genade. Zij legde die kinderen voor de Heere neer en geloofde, dat de Heere die kinderen bewaren zou. Daar was geen polioprik of wat ook voor nodig. De ouders van die kinderen wisten daar niets van. Zij hadden respect voor deze grootmoeder, een kind des Heeren, en daarom besloten zij zelfstandig hun kinderen niet te laten inenten. Hier zien we de zegen van het ware gebed.

We denken terug aan het ziekbed van Ds. F. Bakker. Tijdens zijn ziekte bezochten we hem elke week. Wat heeft hij lichamelijk een moeilijke tijd doorgemaakt, maar de Heere maakte het bijzonder wel. Hij was daar kennelijk met Zijn vrede tegenwoordig. Ds. Bakker was eenswillend met de Heere en de weg, die de Heere met hem ging. Hij heeft geen klacht geuit. Hij mocht zien op Christus. Op een keer zei hij: „Als er nu een middel uitgevonden werd, waardoor ik weer beter zou kunnen worden, zou ik eerst aan de Heere moeten vragen, of ik dat wel gebruiken mocht”. Dat spreekt voor zichzelf.

Er zijn kinderen des Heeren, die niet verzekerd zijn tegen kosten van ziekenhuis-verpleging, zonder dat ze nu over kapitalen beschikken. Zij hebben vertrouwen op de Heere, dat Hij het wel zal maken, als er tijden komen van verpleging in een ziekenhuis en er hoge rekeningen moeten worden betaald. We weten van gevallen, waarin het geloof wel heel erg beproefd werd, maar waarin de uitkomst ook verrassend was. Met de Heere komt men niet beschaamd uit.

Nog een voorbeeld uit vroeger tijd, verteld door een kind des Heeren, die dat geval bijwoonde. Ergens aan een dijk bij een wiel woonden een paar mensen, die de Heere vreesden. Ze waren arm, maar de man geloofde, dat de Heere voor hen zorgen zou. Hij zei: het staat in het testament. Zij had niet zo'n groot geloof. Op een keer had ze slechts een gulden in huis. Die wierp zij op tafel neer en zei tegen haar man, die aan tafel zat: „jij zegt altijd, dat het in het testament staat, dit is mijn laatste gulden”. Hij zei niets terug, maar stond op, ging naar beneden, boog zijn knieën in een geitenstalletje, nam een paar fuiken, zette die uit in de wiel en ging weer op zijn plaats aan tafel zitten. Zijn vrouw ging weer praten over die laatste gulden, alsof ze spoedig broodsgebrek zouden hebben. Na verloop van tijd zei hij: „nu zullen ze er wel inzitten”. Hij stond op, ging naar de wiel, lichtte de fuiken, die vol paling zaten. Hij leegde de fuiken, riep een jongen en vroeg met de paling naar de burgemeester, de notaris en nog een paar mensen te gaan. Deze deed dat. Na verloop van tijd kwam de jongen terug met zes en twintig gulden. De man legde ze op tafel neer. Alsjeblieft, vrouw! De Heere maakt niet beschaamd. De vrouw moest wel beschaamd zijn.

Dit belangrijke element van het leven met de Heere komt in dit boek niet tot zijn recht. Daarom zal het mensen, die in alle dingen het oog op de Heere hebben gevestigd niet voldoende aanspreken. Er zijn dingen, die we niet rond kunnen krijgen met betogen en bijbelteksten, maar die voor iemand die in het geloof handelt duidelijk en zeker zijn.

Over de zaak zelf van het al of niet laten inenten spreken we hier niet. Het ging alleen om de bespreking van dit werk. Het is belangrijk genoeg om er kennis van te nemen. Het brengt naar voren het standpunt van hen, die voorstanders van vaccinatie zijn.

Op 124 staat dat de arts geen strafbaar feit pleegt als hij in een bepaald geval de **meerderjarige** inent zonder toestemming van de ouders. Bedoeld zal zijn de **minderjarige**.

B. IN 1979 WEER NAAR CANADA 10 A

We moesten rekenen op een paar uur. We waren ver van de bewoonde wereld. Maar het was een mooi plekje en het was mooi weer. Na twee uur wachten was er nog geen

garage-man gekomen. Toen leek er wel hulp van een andere kant te komen. Een man uit Quebec was voorbijgereden, maar had zeker gemerkt dat we in moeilijkheden verkeerden, was teruggekeerd en informeerde toen wat er aan de hand was. Hij beloofde voor ons een nieuwe riem te halen. Dat aanbod werd gaarne aanvaard. We wachtten en na ongeveer anderhalf uur kwam de fransman met een riem terug. Toen moest die gemonteerd worden. Het bleek dat de riem te klein was. Dat was een grote teleurstelling, misschien nog wel het meest voor de fransman, die zo zijn best gedaan had. Hij haalde een leren riem uit zijn auto. Die werd als riem gebruikt en jawel, het leek wel of alles in orde was en we toch weer konden rijden. De man wilde geen beloning hebben. Na vijf mijl konden we al niet verder. Het koelwater kookte. De veter was kapot. Bill probeerde toen de nieuwe riem toch te gebruiken. Weer reden we, maar na drie mijl was het geraden te stoppen. Van de riem was niets overgebleven! Wat nu? Bill hield een auto aan en ging nu zelf mee. Hij kwam bij een garage, 40 km. verder, waar men bereid was mee te gaan. Dat vroeg ook de nodige tijd. Twee mannen legden een riem om en we konden weer rijden. Intussen was het donker geworden, al over negenen.

Toch hebben we het doel voor die dag nog bereikt. Het was al midden in de nacht. In een hotel werd plaats voor 8 personen gevonden. Cathy en Carolyn, de kleinste meisjes, waren al in slaap gevallen en hebben doorgeslapen tot de volgende morgen. Gary en ik hadden een goede nacht.

De donderdag brak aan. Goed acht uur waren we al op weg. De dag verliep zonder bijzonderheden. Het was rijden, stoppen, benzine tanken, eten, drinken, converseren enz. Zo kwamen we te Sault Ste Marie. Daar werd de nacht op de gebruikelijke wijze doorgebracht.

De volgende dag zou er veel van de motorhome en ons gevraagd worden. Dus gingen we al om goed half 6 op stap. We hadden nog niet lang gereden of we kregen banden-pech. Als een deskundig man verwisselde Bill het wiel voor een ander. Een half uur later reden we al weer verder. De banden waren niet al te best. Er was voortdurend vrees, dat we weer een lekke band zouden krijgen, maar dat is megevallen.

We kwamen in de loop van de morgen in Sudbury aan. Daar zijn nikkelmijnen. Er worden ook verschillende andere metalen gevonden. In de onmiddellijke omgeving zijn de bergen kaal geworden door de neerslag uit de schoorstenen. We bezichtigden een mijn en daalden per lift omlaag en liepen in mijngangen. Daar was niet werkelijk nikkel gedolven, maar deze mijngangen waren een werkstuk van studenten, die het onderwijs dat ze hadden genoten in de praktijk moesten omzetten. Zo'n bezoek geeft toch wel een bepaalde indruk van het leven ondergronds van mijnwerkers.

Weer stapten we in. Nu gingen we in de richting van Toronto, een plaats die in de loop der jaren voor ons een beetje bekend is geworden. We deden eerst Pary Sound aan, een klein plaatsje, mooi gelegen, met een uitkijktoren, die de kinderen natuurlijk tot het hoogste punt beklommen. Vandaar hadden ze een heel mooi uitzicht over de baai, waaraan het dorp ligt.

CREMATIE

1 Een vriend zond mij een rouwadvertentie, geknipt uit het Fries Dagblad van vorige maand, die ook in Trouw geplaatst werd. In dit overlijdensbericht werd bekend gemaakt dat de overledene zou gecremeerd worden.... dat de rouwdienst zou geleid worden door een predikant van de Christelijk Gereformeerde Kerk. Blijkens nadere informatie is dat dan ook als zodanig geschied.

Als je zoiets leest vraag je je wel af: waar gaan we heen?

Wordt zodoende het grote verschil tussen begraven-worden -als Schriftgegeven- en de lijkverbranding of verassing niet volkomen geëlimineerd d.i. weggewerkt?

Want de crematie, die als maar toeneemt, is in strijd met het Woord Gods. De Kerk van alle eeuwen belijdt met de Twaalf Artikelen (4) dat de Heere Jezus: is gestorven en begraven; dat Hij begraven werd „gelijk de Joden de gewoonte hadden van begraven”, Joh. 19:40; dat Hij is begraven..... naar de Schriften, 1 Kor. 15:4.

De Heere Jezus Zelf wijst op de profetie van

Jona in Matt. 12:40 en leerde: „alzo zal de Zoon des mensen drie dagen en drie nachten wezen in het hart der aarde.”

Paulus spreekt van een lichaam dat als een tarwekorrel in de aarde gezaaid wordt.

Professor dr. K. Schilder merkte naar aanleiding van het begraven-worden op zijn kollege-Ethiek het volgende op:

„Wij zijn naar lichaam en ziel het eigendom van Christus Jezus in leven en sterven. We mogen niet zelf bepalen wat er met ons lichaam geschieden zal; daar heeft onze Eigenaar zeggenschap over. We mogen dus in het ontbindingsproces dat Hij voor ons bepaald heeft niet eigenmachtig ingrijpen.” (de Reformatie 14.4.78)

Calvin zegt bij Gen. 23:3: „Van den beginne was van Godswegen bij alle volken de neiging ingeprent, om de doden te begraven.”

Bezien wij nu eerst de gewoonte der Joden bij het begraven. Mozes verhaalt niet voor niets uitvoerig de aankoop van een graf door Abraham, als een erfbegrafenis voor Sara, van Efron de Hethiet. Het eerste wat Abraham in het beloofde land het zijne kon noemen was een graf, zij het ook in 'de keur der graven' van Machpela. „Aldaar hebben zij Abraham begraven en Sara (zegt Jacob later), daar hebben zij Izaäk begraven en Rebekka, zijn huisvrouw”, en zo betekenisvol voegt hij er aan toe: „en daar heb ik Lea begraven.” Rachel werd aan de weg naar Bethlehem begraven.

Van Jozef lezen we in de Hebreënbrieff: dat hij door 't geloof bevel heeft gegeven van zijn gebeente. En zo zouden we nog heel wat meer Schriftplaatsen kunnen noemen waaruit blijkt, dat het begraven-worden niet alleen gewoonte was onder de Joden, maar ook een veel diepere betekenis heeft.

„Opdat wij zouden leren met onze vader Abraham onze geest op de hoop der opstanding te richten.....en daartoe bewaart hij de dode in een graf.” (Calvin bij Gen. 23:8)

En dan spreekt Petrus in verdere heilsoverwachting van David: wiens graf onder ons is tot op deze dag, „Zo heeft hij dit voorziende, gesproken van de opstanding van Christus.” (Hand. 2:29-31).

De Schrift leert ons duidelijk dat het begraven-worden in vrede een gunst des Heeren -met verwachting van opstanding- is, zie b.v. Job 19:26, die geloofde in zijn verrijzenis, nadat zijn huid door de wormen doorknaagd was.

Daartegenover lezen we als een oordeel Gods dat: zij niet begraven worden, (Jer. 16:4); dat de beenderen der afgodendienaars door Josia verbrand werden, (2 Kon. 16:23).

Wanneer er in de Schrift sprake is van lijkverbranding komt Gods heilige toorn openbaar over alle goddeloosheid.

We lezen van ergelijke zonden van overspel in Lev. 20:14, 21:9, waar Mozes van God de opdracht krijgt de bedrivers van deze schanddaden: met vuur te verbranden. Achan werd naar 's Heeren bevel met de zijnen in het dal van Achor met vuur verbrand, Joz 7:25.

Wanneer wij verder lezen dat de afgoden, dat Babylon met vuur verbrand zal worden (Openb. 18:8), dan dient de ware christen te huiveren om een lijkverbranding of verassing bij te wonen.

Wij hebben maar in het kort e.e.a. aangestipt, wij weten dat het nadere verklaring behoeft, doch geven dit alvast ter overweging.

Het is ons verder bekend dat velen in nood kunnen verkeren wanneer zij b.v. een uitnodiging ontvangen een crematie van een familielid of zakenrelatie bij te wonen, doch wij menen toch steeds te moeten wijzen op hetgeen het Woord van God ons dienaangaande leert.

Er is nog heel wat meer over deze zaak te zeggen, o.a. dat de Schrift dikwijls misbruikt wordt om de crematie te rechtvaardigen. daarover een volgende keer.

We besluiten met een woord van professor Brillenburg Wurth zoals wij dat in de Ned. Chr. Encl. van Kok vinden:

„Het is niet toevallig, dat het Christendom van het begin af van de lijkverbranding niet heeft willen weten maar inplaats daarvan de begrafenis der doden bepleitte. Het zag weliswaar de diepe vernedering, die het begraven-worden inhoudt, maar het zag ook de treffende symboliek van de begrafenis: het tarwegraan dat in de aarde geborgen wordt en wacht tot de herleving der opstanding. In onze tijd wordt de lijkverbranding weer, vooral van humanistische

zijde voorgestaan." En verder lezen we nog van hem: „Uit dien hoofde menen wij als christenen ons hiertegen te moeten verzetten."

A.B.

Evangelisatie in Oost-Vlaanderen

Ds. M. C. Tanis schrijft in het Kerkblad van de Chr. Geref. kerk van Sliedrecht-Centrum van 22 februari j.l. o.a. het volgende:

„Zondag j.l. ben ik in Zaamslag geweest. Een gemeente in Zeeuws-Vlaanderen. Wijlen Prof. v.d. Schuit sprak altijd over het Overjordaanse, wanneer hij het had over Zaamslag. In 1952 heb ik daar als student voor het eerst gepreikt en nadien meerdere malen, bijzonder in de vakante perioden. Vooral vanuit mijn eerste gemeente Urk was dit een hele reis. Alle afstanden werden toen nog afgelegd per trein en bus. Driemaal ben ik door die gem. beroepen geweest. Maar iedere keer moest bedankt worden. Nu was het afgelopen zondagmorgen een bijzonder moment, toen meegedeeld werd, dat Ds. v.d. Mey van Middelharnis het beroep had aangenomen. Er was ontroering in de gemeente. Dit sprak van meelevenheid en betrokkenheid bij deze beslissing. Zelf mocht ik de boodschapper van de goede tijding zijn.

In Gent, waar een evangelisatiepost is, ben ik ook geweest. Mijn gezin was daar gelogeed en heeft daar de diensten bijgewoond. Het respect voor de inzet daar is niet afgenomen, maar toegenomen. Met liefde, met toewijding, met geduld wordt daar gewerkt. Evangelist Bor heeft voor en in zijn werk een geweldige steun aan zijn vrouw, die ook duidelijk heeft gezien, dat hun taak in Gent ligt. Wat is het een zegen, wanneer men beide die overtuiging heeft.

Dit sterkt in het werk. Er groeien almeer kontakten met de Belgen. In de diensten zijn regelmatig Vlamingen aanwezig. Met een belijdenis-catechisatie kon begonnen worden. Van harte hopen we, dat het jonge plantje mag uitgroeien tot een boom. Gods kerk wordt gebouwd en uitgebreid in deze plaats. De God van het verleden late in het heden zien, dat Hij Dezelfde is. In de tijd van de reformatie heeft de Heere daar rijk gewerkt. Nu wordt Gent beheerst door het Rooms-katholicisme. Er staan 40 kerken, alhoewel de kerkgang sterk is teruggegaan en de randfiguren in deze kerk ook legio zijn. Het protestantisme dat er is, is sterk verwaterd. Men houdt maar één keer dienst en er kan zeer veel mee door. 's Zondags kopen en verkopen.

Evangelist Bor houdt 's zondags twee keer dienst en donderdagavonds heeft hij een Bijbelstudiekring, want de meesten weten niets, of maar heel weinig van de Bijbel, laat staan van de geloofsleer. Voor het contact is het fijn dat de mensen erg open en belangstellend zijn. Je komt betrekkelijk gauw tot een gesprek.

De plaats, waar de samenkomsten gehouden worden, ligt in Gent-Noord, niet ver van de zeehavens. Dit is ook fijn voor de schippers. Vele schippers varen op Gent en wanneer zij de zondag overliggen in Gent komen zij naar de diensten. De meelevenheid van de kant van de schippers met de evangelisatiepost is sterk, wat ook blijkt uit de offervaardigheid. Elke zondag ligt de kollekte tussen de twee en driehonderd gulden. Het gebouw, waarin vergaderd kan worden, is uniek. Het biedt diverse mogelijkheden. Er moet nog wel het een en ander opgeknapt worden, maar wat reeds gedaan is, is af. Trouw wordt men daarin geholpen door leden van de gemeente van Zaamslag en verschillende jeugdverenigingen, die van tijd tot tijd naar Gent gaan voor hulp of verspreiding van evangelisatielektuur. Dit laatste gebeurt dan meestal: huis aan huis. Als gemeente zijn we (Sliedrecht-centrum, B.) naast Zaamslag, met Middelharnis, Barendrecht en Dordrecht-C. verbonden aan dit werk. Het verzoek daartoe ging destijds van Zaamslag uit. Op het verzoek hebben alle aangezochte gemeenten positief gereageerd om o.a. gezamenlijk in het levensonderhoud van het gezin Bor te voorzien. Inmiddels steunen diverse andere gemeenten ook het werk in Gent, zodat nu gedaan kan worden, wat nodig is. Via een commissie wordt alles geregeld en besproken. Men heeft mij aangezocht om voorzitter te zijn. Daar ik vorig jaar van dichtbij het werk in Gent al gezien heb, kon ik niet weigeren deze functie aan te nemen.

Daar mij echter wat beperkingen zijn opgelegd, heb ik een andere post, die veel vergadertijd eiste, losgelaten. Ik hoop van harte, dat u met de kerkeraad het werk in Gent financieel zult blijven steunen. Achter dit werk kunnen we volledig staan. Vanuit België en vanuit ons land komen veel verzoeken binnen tot steun van evangelisatiewerk in België. Het ene blad verschijnt na het andere. Het werkt niet bevorderend, maar verwarrend. Vandaar mijn opwekking: houdt u bij Gent! En mijn dringende vraag is ook en dat is het belangrijkste: bidt veel voor Gent!

Daar ik regelmatig de werkrapporten krijg uit Gent, hoop ik D.V. van tijd tot tijd iets door te geven van het werk in Gent". Tot zover Ds. Tanis. We meenden er goed aan te doen in aansluiting met vorige artikelen over de arbeid in Gent dit aan onze lezers door te geven. We weten, dat velen met deze arbeid meeleven en deze arbeid steunen.

B.

Woord en Daad bouwt huizen in Guatemala

In de nacht van 3 op 4 febr. 1976 vond in Guatemala een verschrikkelijke aardbeving plaats. Als gevolg daarvan stortten duizenden huizen in. Binnen 1 minuut verloren 23.000 mensen het leven. Na de ramp trachtten de toch al arme bewoners een nieuw onderkomen te bouwen. Tegen de berghellingen verrezzen hutjes van planken, karton en plastic.

Tot heden leven duizenden gezinnen in deze krotten onder de meest erbarmelijke omstandigheden. In dit land staat de regentijd weer voor de deur. Bij hevige regenval stroomt het water dwars door de hutjes heen. Op de vloer liggen de matrassen van de kinderen en hun ouders. Kinderen hebben vaak gezwollen ledematen door het vocht. En ook hier daalt de temperatuur 's nachts af en toe tot het nulpunt.

Daar komt bij dat deze krotten moeten verdwijnen.

In dit gebied gaat Stichting Woord en Daad nieuwe stenen huisjes bouwen. Bestemd voor de 400 gezinnen, welke daar al enkele jaren door deze Stichting gesteund worden. In dit kader worden hier 1000 kinderen financieel geadopteerd voor f 35,- per maand. Verschillende adoptie - ouders maakten indertijd al geld over voor een houten woning. Tot heden is het meeste geld gereserveerd om hiervoor een goede bestemming te vinden.

De bouw van deze 400 woningen vergt een grote investering. Elke woning kost nl. f 1450,-. Toch heeft het Bestuur van Woord en Daad het volste vertrouwen dat dit geld er komt. Omdat deze verre naasten niet aan hun lot over gelaten mogen worden.

Gelden kunnen overgemaakt worden op giro 30.20.900 Gorinchem. Met verm. „Onder de pannen".

Voor de jeugd

Beste jongelui !

De brief van Paulus aan Filemon. 59.

„U groeten Epafra, mijn medegevangene in Christus Jezus, Markus, Aristarchus, Demas, Lucas, mijn medewerkers".

Fil.: 23, 24.

Wij hebben bij Demas wat langer stilgestaan. Dat is natuurlijk niet voor niets. Het is een man die je in de gaten moet houden. Hij heeft een tijdlang de gedaante van Godzaligheid gehad, terwijl hij de kracht daarvan miste. Ieder heeft zich daarom steeds maar weer te onderzoeken of het mogelijk met hem/haar ook niet zo is. Bedriegen kunnen we onszelf maar één keer. En dan gebeurt dat voor een

De laatste medewerker, die genoemd wordt en namens wie Paulus de groeten moest doen aan Filemon en de zijnen, is Lucas.

Lucas. Zijn naam is ons overbekend, omdat we in de bijbel een evangelie bezitten, dat op zijn naam staat. Ook zijn de Handelingen der Apostelen door hem beschreven.

Doch wat zijn persoon betreft is ons niet zoveel bekend. Ik denk bijvoorbeeld aan Petrus. Wie weet er niet het een of ander van Petrus te vertellen? Of van Johannes, de schrijver van het vierde evangelie. Zijn naam, met die van anderen, wordt vele malen genoemd. Doch de naam van Lucas

kom je maar weinig tegen. In het evangelie, dat door hem geschreven is, wordt zijn naam nergens genoemd. In de Handelingen der Apostelen spreekt hij, als hij het, als reisgenoot van Paulus, over zichzelf heeft, in de „wij" vorm.

De meesten gaan er van uit, dat hij uit de heidenen afkomstig is. Door wie hij tot bekering gekomen is, is niet met zekerheid te zeggen. Op zich zelf is dat ook niet belangrijk. Want het middel dat God gebruikt is ondergeschikt. Dát men bekeerd is, is „belangrijk". Laten wij, tussen de regels door, er dit uit leren. God kan alles en een ieder gebruiken om een mens te bekeren. Doch wie Hij gebruikt, komt er minder op aan. Het is Paulus die plant en Apollos die nat maakt, maar God is het Die de wasdom geeft. En dan is noch bij die plant iets, noch hij die nat maakt iets, maar God, Die de wasdom geeft, is alles. Laat een ieder door God bekeerd mens dit bedenken, opdat niet een mens, maar God alleen de eer krijgje.

Waarschijnlijk heeft Lucas persoonlijk de Heere Jezus, tijdens zijn omwandeling op de aarde, niet gekend. Dit wordt afgeleid uit hetgeen hij in het begin van zijn evangelie schrijft, Luc. 1:1-4: „Nademaal velen ter hand genomen hebben, om in orde te stellen een verhaal van de dingen, die onder ons volkomen zekerheid hebben, gelijk ons overgeleverd hebben, die van de beginne zelve aanschouwers en dienaars des Woords geweest zijn: zo heeft het ook mij goed gedacht, hebbende alles van voren aan naarstiglijk onderzocht, vervolgens aan u te schrijven, voortreffelijke Theofilus, opdat gij moogt kennen de zekerheid der dingen, waarvan gij onderwezen zijt".

Hij was dus voor de samenstelling van zijn evangelie, behoudens de werking van de Heilige Geest, aangewezen op anderen. Dat schrijft hijzelf duidelijk. De evangelieschrijvers waren geen „dode machines", maar levende wezens, die God gebruikt heeft, met behoud van hun eigen persoonlijkheid.

Men gaat er ook van uit dat hij Maria, de moeder van de Heere Jezus, nog wel gekend kan hebben, gezien het feit dat hij de enige is, die zo omstandig het leven van Maria beschrijft in Lucas 1 en 2.

Wat zijn beroep betreft heeft Lucas zich van velen onderscheiden. Want in Col. 4:14 wordt ons meegedeeld dat hij een medicijnmeester is geweest, met daarachter de toevoeging „de geliefde". Hij was dus, om het heel populair te zeggen: een beminde dokter.

We moeten natuurlijk een dokter van toen niet vergelijken met een dokter van tegenwoordig. Want in onze eeuw heeft de medische wetenschap een ongekende vlucht genomen. Niettemin waren de dokters van toen toch ook geleerde mensen. Het zou ons veel te ver voeren om jullie apart te gaan inleiden in de medische kunsten uit die tijd. Waar we wel op moeten letten is dit, dat ook dokters bekeerd kunnen worden. Misschien zijn er onder mijn lezers wel, die voor arts studeren. Er zijn er velen van hen, die het tijdens hun studie ontzettend moeilijk krijgen. Want op het geheel genomen zijn er maar weinig dokters die nog positief christelijk genoemd kunnen worden. Velen zeggen, tijdens hun studie voor dokter, hun geloof verloren te hebben. De zodanigen hebben het natuurlijk nooit echt gehad. Want, wie „echt gelooft" kan het nooit meer verliezen, omdat de roeping en de verkiezing Gods onbevoorwaardelijk zijn.

Laten daarom mijn studerende vrienden de moed niet laten zakken, als zij tijdens hun studie met hun geloof bespottelijk worden gemaakt. Bedenkt, jongens en meisjes, dat God Lucas, als medicijnmeester, ook heeft gebruikt. Hij kan jullie ook gebruiken en schaam je dan het evangelie van Jezus Christus niet. Dat heeft Lucas ook niet gedaan. Vandaar dat er twee boeken op zijn naam in de bijbel voorkomen.

Dat Paulus in Col. 4:14 Lucas ook de „geliefde" noemt, zal wel verband houden met het feit, dat Lucas Paulus op zijn reizen vele diensten heeft bewezen. Je zoudt hem de lijfarts van Paulus kunnen noemen. Hij trok overal met hem mee, tot zelfs in de gevangenissen toe.

Lucas, die het krachtens zijn opleiding zo ver had kunnen brengen in de wereld, heeft wel zichzelf verloochend. Hij heeft niet zichzelf gezocht maar de uitbreiding van het koninkrijk Gods. Daar behoeft men dus bepaald

ALLE BEGRIP TE BOVEN (41)

10. De ziekte van Jane (1)

We moeten nu een weinig teruggaan om de draad van het verslag van Catharine van die dingen weer op te pakken. Ze was naar Londen en Hertford gegaan in de hoedanigheid van een onderzoekster. Ze had gezien, gehoord en begrepen en zoals ze zei: „de gedachte naar huis naar mijn vrienden te gaan en met hen over deze dingen te moeten spreken werd buitengewoon benauwend voor mij”. Ze verwachtte klaarblijkelijk woorden-twisten over Bernard en Matilda in de studeerkamer van haar vader, in de slaapkamers van haar oudere zusters en in de salon met de huisvrienden. Zij bad veel: ze was opgewekt om gereed te zijn, maar bij haar aankomst zag zij, dat de zaken een onverwachte wending genomen hadden. Jane was ernstig ziekinderdaad, geestelijk ziek, mag wel gezegd worden en in plaats, dat de familie zich bezig hield met woordenstrijd, toonde de Heere hun een levend bewijs van de hulpeloosheid van de kracht van de menselijke wil en de werkelijkheid van Zijn vrije genadegift „aan wie Hij genade wil betonen”.

„Eindelijk kwam de tijd”, schrijft Catharine, „dat ik gevoelde, dat ik naar huis in Pulverbach moest gaan. Om zeven uur in de morgen van de 22e december 1834 ging ik op reis. Toen ik bij de pastorie aankwam, wat niet later was dan de middag van de volgende dag, ging ik haast bevend het huis in en mijn zuster Mercy kwam uit de eetkamer en nam me in een kamer alleen en met aandoenlijke teerheid vertelde ze me, wat ik eerder slechts ten dele per brief vernomen had, dat onze zuster Jane ernstig ziek was en erg neerslachtig van geest. Ik ging dadelijk naar boven om haar te zien”.

Het geval met Jane was, dat ze gevoelde, dat ze al te lichtvaardig gehandeld had met de dingen, die de Heere haar had laten zien, dat zij erg met zichzelf ingenomen was geworden, zeggende: mijn gebeden, mijn geloof, mijn vertrouwen hebben deze zegeningen voor mij bewerkt, maar zij wierp van zich, zei ze, wat naar ze dacht haar ongelukkig zou maken, zoals de overtuiging van zonde en het kennen van haar eigen hart. Toen ze er later over schreef zei ze: „Twee of drie maanden vóór mijn ziekte was ik sterk van de zondigheid van mijn hart en leven overtuigd geworden door een vreselijke gewaarwording onder die tekst: „Want zo wij willens zondigen nadat wij de kennis der waarheid ontvangen hebben, zo blijft er geen offer meer over voor de zonde”. Dit verdween eerst toen ik ziek werd, maar keerde geleidelijk terug en mijn kweeling vermeerderde tot een vreselijke hoogte. Het was alsof God Zelf tot mij sprak en dat met een stem, die te krachtig en te vreselijk was om niet verstaan te worden, dat de bedreigingen opgenomen in Zijn Woord tegen de goddelozen het deel waren van mijn erfenis. O, ik zou zo graag mijn ogen van deze bedreigingen afgekeerd hebben naar de zoete beloften in andere gedeelten van de Schrift vervat, maar hoe kon ik? Dat was het waar ik tevoren gedwaald had. Ik dacht dat ze allen de mijne waren. Ik had nu geen behoefte aan iemand die er bij op aan zou dringen de beloften te nemen. O, ik was blij, hoe vreemd het ook mag lijken, ik was erg blij, toen ik merkte, dat Catharine, die de eerste was voor wie ik mijn hart open legde, een andere weg volgde. Zij verlangde niet zo'n ijdele troost. Zij was in aanraking geweest met mensen, die zelf ondervinding van deze zaken hadden en in staat waren haar ander onderwijs te geven.

Nadat ik naar Bernard gevraagd had, zei ik: „welnu, vertel mij eens hoe spreken zij met wie ge samen geweest bent over het onderwerp van de godsdienst?” „Jane,” antwoordde ze, „bij hen lijkt godsdienst het meest vernederende werk in de wereld”. Ik geloof, dat ik deze woorden vernederende werk als een boodschap van God ontving. Ik vertelde haar toen iets over mijn nood en dat ik bijna zonder hoop was. „Jane,” antwoordde ze, „denk je niet, dat je voelt wat de waarheid is? De bedreigingen van God voor zondaren zijn voor jou. Ze zijn voor ons allen, totdat Hij ze naar Zijn eigen vrije genade uit de weg ruimt. Evenals Zijn beloften, Hij moet die eerst geven, voordat ze van jou zijn. We kunnen ze onszelf niet toeëigenen. Het is nutteloos om het te proberen. Verlossen is helemaal Gods werk. Het is Zijn gift. Maar hiervan kun je overtuigd zijn, dat het aan hen, wie Hij ze geeft, zal doen gevoelen hun eigen verloren staat

van nature en doen kennen Zijn rechtvaardigheid in het straffen van hun ongerechtigheid en gevoelen, dat het Zijn genade is of Hij wil verlossen of verdoemen”.

Het zou voor mij onmogelijk zijn om de uitwerking die deze rechte woorden op mijn hart hadden te beschrijven. Ik wist geen woord te antwoorden, want ik was krachtig van de waarheid van God overtuigd, maar van verre scheen er een straal van hoop in mijn hart, dat dit misschien de weg was, waarmee Hij met Zijn volk handelde en dat Hij mocht „terugkeren en berouw hebben en een zegen achter Zich laten”.

Catharine zegt in een brief aan Matilda: „Ik voelde mij met een sterke genegenheid tot haar aangetrokken. Het was wonderlijk, hoe zij de woorden ontving, die in mijn mond gegeven werden om haar te antwoorden. De Heere was een lange tijd bezig geweest om haar door enige zware kwellingen voor te bereiden en zij was nu nederig van geest gemaakt, zodat zij als een kind was. Ik stemde altijd met haar overeen als ze over haar eigen zondigheid sprak en vertelde haar, dat niemand van ons zich zondiger kon voelen dan de Schriften ons voorstellen dat we zijn en ook niet meer dan God wel wist dat wij waren of zouden worden, toen Hij van eeuwigheid een eeuwig verbond maakte, dat Hij wilde hebben geëerbiedigd zonder te zien naar iets in ons. Ik kon het niet helpen, dat ik zo tot haar sprak, want je weet, dat de waarheid met veel kracht tot mijn eigen ziel gebracht is, zodat ik sprak zoals ik voelde. Zij leek ten volle de waarheid ervan aan te voelen en merkte op, dat wij in geen andere weg zalig konden worden; we moeten als kleine kinderen worden. We hadden veel te vrezen vanwege het toenemen van haar ziekte. Op donderdag, de Kerstdag, konden Mercy en ik haar gedurende de gehele dag niet alleen laten. Haar gesprekken waren hetzelfde, maar met grote ernst en een zeker gezag uitgesproken. Tegen alles wat ik zei had ze maar één antwoord: „Het is de ontdekking van Gods toorn in mijn ziel en het is niet zo, dat ik bang ben om verteerd te worden, maar dat ik erdoor verteerd ben. O Heere, straf mij niet in Uw toorn en kastijd mij niet in Uw grimmigheid. Ze zei, dat deze tekst en andere dergelijke zo krachtig in haar hart waren, dat het haar het lijden van Christus deed overpeinzen en hoe er deelgenoot van te worden gemaakt. „Er staat, dat we moeten worden,” zei ze, „maar we kunnen het niet verdragen noch jij noch ik”.

Mercy zegt: „Het hooren van de bittere uitroepen van Jane overweldigde me soms helemaal. Maar o, wat in die tijd onze inwendige vrees en lijden vermeerderde was, dat we toen niet alleen in onze zuster een levend getuige van de waarheid van die onveranderlijke leerstelling: „Zo is het dan niet desgenen die wil, noch desgenen die loopt, maar des ontfermden Gods” voor ons hadden, maar ook dat het God behaagde, dat we het terzelfder tijd voor ons zouden zien bewezen, dat de wil van de mens en vleselijke redenering over dit punt willen twisten, hoe vast ook als de pilaren van de hemel”.

Dit voert terug, zegt haar biograaf, tot „de sterkste tegenstand tegen de leerstelling door haar geliefde vader en vele van de godsdienstige vrienden van de familie geboden”.

Catharine zegt verder: „Ze vroeg of er enige hoop voor haar was; ze was gelijk geen ander mens was. Soms was ze in grote angst en zei ze, dat er zulke godslasterlijke gedachten in haar opkwamen, dat ze bang was, dat zij ze zou uitspreken, maar ik denk niet, dat zij dat ooit gedaan heeft. Ook zei ze: „Nu gaat Hij mij verwerpen en nu zal ik voor eeuwig vergaan zijn!” Ik denk, dat ik het alles als een reden om me te verblijden in de hoop gevonden zou hebben, als het soms niet wegens de droevige toestand van haar geest was, die het voor mij te, te pijnlijk deed zijn om te getuigen, en toen ik zag, dat haar ziel als ik het zo mag zeggen buiten het bereik van enige hulp van ons was, verliet ik haar en Mercy deed evenzo. Wij konden alleen troost vinden in het lezen van Psalmen als de 38e en de 39e. We gevoelden het dat, hoewel er bij voorbeeld geen woord van in de 38e stond, maar wat in zekere zin werd gezegd, in haar zou worden vervuld. Ik voelde het voor haar en ik voelde een overtuiging, dat er op Gods tijd hulp zou komen. Op een nacht had ze zo stil gelegen, uren aaneen dat we bijna niet konden merken of ze adem haalde en we waren bang, dat ze stervende was”.

De drie zusters waren toen zeer nauw aan elkaar verbonden:

geen dominee voor te zijn. Als dokter kan het ook. En gelukkig gebeurt dat ook. Al zijn er niet veel dokters, die de Heere vrezen, nochtans zijn ze er wel. Ik hoop dat er onder mijn lezers ook zullen zijn.

Ook van Lucas dus doet Paulus Filemon en de zijnen de groeten. Die worden dan middels deze brief ook aan ons doorgegeven. Leest er niet over heen.

Acht het niet als van geen betekenis, want er staat geen woord voor niets in de bijbel.

Deze vijf hier met name genoemde personen laten ons de kerk zien in haar verscheidenheid. Epafra en Markus; Aristarchus en Demas en Lucas, zij waren allen verschillend in aanleg, aard, karakter, beroep enz. Doch de Heere kan ze allen gebruiken. en al heeft Demas de tegenwoordige wereld weer betrekken, wie zal nochtans zeggen voor hoeveel God ook hem nog heeft willen

gebruiken. Ik kan dat niet bepalen. Doch de eeuwigheid zal het openbaren. Paulus was zelf op dit punt ruim van gedachten. Ik denk hier aan wat hij schrijft in Fil. 1:18:

„Nochtans wordt Christus op allerlei wijze, hetzij onder een deksel, hetzij in der waarheid, verkondigd, en daarin verblijd ik mij, ja, ik zal mij ook verblijden”. Men kan dus voor anderen een wegwijzer zijn en zelf verloren gaan, doordat men die weg niet bewandelt. Ik denk hier ook aan de schriftgeleerden te Jeruzalem. Zij wezen de wijzen uit het Oosten de weg. God gebruikte hen als een middel voor die wijzen om in aanraking te komen met de Zaligmaker, terwijl zij zelf Hem nooit tot zaligheid hebben leren kennen.

Lucas en al de anderen zijn gestorven. Doch die het ware geloof deelachtig zijn geweest, leven nu tot in eeuwigheid.

Hun werken hebben zij achter gelaten. Daardoor spreken zij nog tot ons, nadat zij gestorven zijn. Laten wij van hun werken gebruik maken. Dat is: hun geschriften lezen. Want deze heeft God de eeuwen door gebruikt, om zondaren tot het geloof in de Heere Jezus Christus te brengen. Markus, van wie wij ook een evangelie hebben, heeft geen mens kunnen bekeren. Lucas evenmin. Paulus, die zoveel brieven geschreven heeft, kon het ook niet. En vandaag kan het niet één dominee. Het is de Heere, Die alleen wonderen werkt. En dan wil Hij wel het werk van mensen gebruiken, terwijl Hij het toch altijd Zelf is, Die het werk doet. Verwacht het daarom allen alleen van Hem, en dan zullen jullie niet beschaamd worden.

De groeten van Epafra, Markus, Aristarchus, Demas, Lucas en ook van mij jullie aller vriend

Ds. H. C. v. d. Ent

**REIZEN OP
REFORMATORISCHE GRONDSLAG**

REIZEN NAAR ISRAËL het land van de Bijbel.
voor onderstaande 14 daagse reizen naar
Israël zijn nog plaatsen beschikbaar. Reissom
v.a. f 2095,— p.p.

D.V. 23 april o.l.v. de heer K. Brouwer,
Oostzaan.

D.V. 4 juni o.l.v. Ds. J. Verwelius, Waddinx-
veen.

D.V. 6 aug. o.l.v. Ds. G. de Vries, Heerde.

Boek snel voor deze reizen, de eerste reis is
bijna volgeboekt.

BON Vul onderstaande bon in en u ontvangt per omgaande de
gratis reisdids thuis.

Naam:

Straatnaam:

Woonplaats: 80/3

Wenst het nieuwe reisprogramma 1980.

Opzenden
aan:

VAN BLOOYS

**States
express**

Reisbureau

Interkerkelijke Vakantie Reizen

Slaak 30, 3061 CS Rotterdam - telefoon 010 - 115339.

**TERUG NAAR
DE NATUUR**

De natuurgeneeswijze
neemt een steeds grotere
plaats in en geen wonder
wanneer U de fantastische
resultaten verneemt van
hen: die één van de meer
dan 40 verschillende krui-
denrecepten bestelden,
o.a. maag, maagzweer,
niersteen reumatiek, ge-
wrichtsreuma, schildklier,
slapeloosheid, suiker,
spataderen, vermagering,
zenuwen, enz. enz.

Alle soorten zijn verpakt
'n kuren voor een maand

à f 12,50

(verzendkosten
inbegrepen).

Vermeld wel duidelijk wel-
ke soort U wenst.

NIEUW !!!

De soorten vermagering,
zenuwen en vochtafdrij-
vend, nu ook in **tabletform**
Maandkuur f 15—

Drogisterij

SIKKING

Barrevoetstraat 5
Haarlem

Tel. 023 - 312852

Giro 190609

Voor een fijne vakantie in eigen sfeer

**- VAKANTIECENTRUM
„DE VERRASSING” TEXEL**

Voll. pension voor gezinnen, jongeren en
ouderen.

Bungalows en sta-caravans.

Postbus 302, 1794 ZG Oosterend- Texel.

Tel. 02223 - 661 of 391.

Uw adres voor al Uw theologische boeken, goede
jeugdboeken, romans, studieboeken enz.

Boekhandel Noordermeer

Anjelierestraat 43, Rijnsburg, tel. 01718-23063
bgg 22737.

Filiaal:

Bosplein 2, Katwijk aan Zee, tel. 01718-14410.

Voor schriftelijke bestellingen: Antwoordnum-
mer 19, 2220 WD Rijnsburg (zonder postzegel)

Voor al Uw

★ **BOEKEN**

★ **BIJBELS en**

★ **PSALMBOEKEN**

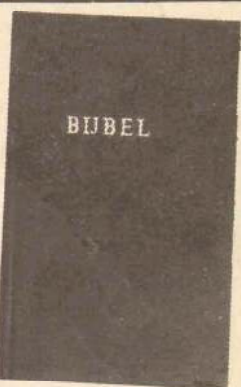
Beleefd aanbevelend

BOEKHANDEL

VAN LEEUWEN

POSTBUS 39, URK - TELEFOON 05277 - 1793

b.g.g 05277 - 2462 Urk.

Voorjaarsconferentie voor ambtsdragers

„Dominee, mag ik U eens vragen.....?”

Onder deze titel zal bij leven en welzijn
worden nagedacht over het toezicht van de
kerkeraad op de prediking en wel in de
voorjaarsconferentie voor ouderlingen (di-
aken zijn uiteraard ook welkom) op

**zaterdag 19 april a.s. in de Ichthuskerk in
Amersfoort.**

Voor dit onderwerp is gekozen op aandringen
van verscheidene deelnemers aan de laatste
ambtsdragersconferenties waarop over de
verschillen binnen onze kerken is gesproken.
In de praktijk blijkt nogal wat moeite te
bestaan rond de vraag op welke wijze de
verantwoordelijkheid van de kerkeraad op
dit punt vruchtbaar kan functioneren.

Het onderwerp zal door twee sprekers tot de
bespreking worden ingeleid, t.w. door

**br. D. Koole van Den Haag-Zuid
en**

Ds. K. J. Velema van Groningen

Eerstgenoemde wil proberen het onderwerp
zo praktisch mogelijk te belichten vanuit de
optiek van de kerkeraad, terwijl de tweede
spreker daarop zal reageren vanuit de
gezichtshoek van de predikant.

Nadere berichten aan de kerkeraad volgen
nog.

**DE 9e
DRUK**

PROF. G. WISSE

**DE DROEFHEID NAAR GOD
en de bekering des mensen**

Begin maart verschijnt de 9e druk van dit
mooie boekje.

Prof. Wisse behandelt hierin de orde van het
heil. Als uitgangspunt nam hij 2 Corinthe
7:10a.: „Want de droefheid naar God werkt
een onberouwelijke bekering tot zaligheid”.

De stof is verdeeld in 38 korte overdenkingen,
eenvoudig, leerzaam, bemoedigend, ver-
troostend. Aan alles is te merken dat hier een
pastor aan het woord is.

Bijzonder geschikt voor **belijdenisgeschenk**.

Gebonden, 135 blz., f 16,50.

Verkrijgbaar bij de uitgever:

**Lindenberg's
boekhandel**

Tel. 010 - 111607

Slaak 4 - 14, postbus 4209, 3006 AE Rotterdam, en bij elke
andere christelijke boekhandel.

**„Repos
Ailleurs”**

Rustoord

U moet of wil er uit om even
bij te komen of om wat aan
te sterken...of omdat u wat
meer aanspraak wenst?
Bel dan eens Driebergen
03438-2466.

Dieët geen bezwaar. Geen
T.V. of radio.

HOTEL

**DREYEROORD -
OOSTERBEEK**

Telefoon 085-333169

Het hotel waar mevrouw
zich „uit” - en mijnheer
zich „thuis” voelt.

**Het adres voor
al Uw goede boeken**

Stationssingel 50
Tel. 08385-13978
Postbus 177
3900 AD Veenendaal

**DE MOOISTE RUSSISCHE
GEESTELIJKE LIEDEREN★**

(L.-P.-stereo)

gezongen in de russische taal door het koor
van de Rusland-Duitse emigrantengemeente
in Bonn.

Prijs **f 23,90** (incl. verzendkosten)

Te bestellen per GIRO: **249300.**

T.n.v. **St. DE ONDERGRONDSE KERK**

Postbus 569 - 3700 AN Zeist.

De opbrengst komt het hulp-
verleningswerk voor de Kerk in
verdrukking ten goede.

* Rechten bij Stephanus Edition-Duitsland

**Reformatorisch
Vormingscentrum**

„De Wegwijzer”

Industrieweg 2 — 7460 AC Rijssen

In verband met het huwelijk van een staffid
zoeken wij een

VORMINGSLEIDER

voor een volledige weektaak.

Van de sollicitanten wordt verwacht dat zij:

- * Het Reformatorisch beginsel van
harte onderschrijven.
- * In teamverband willen meewerken
om programma's te ontwikkelen en
uit te voeren.
- * De capaciteiten hebben om vanuit
onze visie het Reformatorisch Vor-
mingswerk gestalte te geven en te
vertegenwoordigen in div. overleg-
situaties.

Een pedagogische of agogische opleiding op
HBO of MBO niveau strekt tot aanbeveling.

Nader inlichtingen worden u graag verstrekt
door de directeur dhr. W. C. van Dalen.
Telefoon 05480 - 4712 (na 21 uur 05480 - 4901)

Sollicitaties vóór 14 maart 1980 richten aan de
secretaris van het bestuur.

Dhr. W. Otten, C. Huygensstraat 23, 7461 ZH
Rijssen. Tel. 05480 - 3725

Stichting Ref. Hulpactie

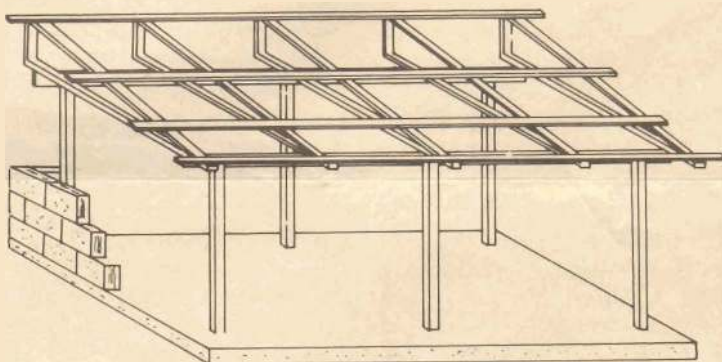
WOORD EN DAAD

Giro 3020900

Gorinchem

HELP HEN

AAN EEN ONDERDAK

In 1980 moeten vier krottenwijken in Guatemala verdwijnen.
Nieuwe woningen ontbreken echter geheel.
Hier worden 400 gezinnen, slachtoffers van de aardbeving
in 1976 gesteund door Woord en Daad.
Een programma beoogt, voor hen allen dit jaar een solide
huis te bouwen. Kosten per huis f 1450,-.
Bouwt u allen mee?

St. Ref. Hulpactie Woord en Daad

GIRO 3020900 Gorinchem

met vermelding „Onder de pannen”.